

Predložka DE

Vypracovala: Lenka Brhlíková

V tomto učive sa zameriame na predložku „de“, ktorá sa používa v nasledovných prípadoch:

1. Na vyjadrenie 2.pádu (genitívu) bez predložky

Soy amiga de Alicia.

(Som Alicina kamarátka.)

2. Ak chceme popísať materiál, z ktorého sa niečo vyrobilo, popísať nejaký obsah, predložkou „de“ taktiež bližšie určíme podstatné meno

Este armario está hecho de madera.

(Táto skriňa je vyrobená z dreva.)

Quería jugar el fútbol en un campo de fútbol grande.

(Chcel by som hrať futbal na veľkom futbalovom ihrisku.)

Para esquiar se necesitan botas de esquí.

(Na lyžovanie sú potrebné lyžiarske topánky.)

3. Na vyjadrenie vlastností osoby alebo na popis osoby, prípadne nejakej veci

Pienso que es una persona de carácter muy bueno.

(Myslím si, že je to osoba s veľmi dobrým charakterom.)

¿La ves a esa chica de gafas?

(Vidíš to dievča v okuliaroch?)

Es un hombre de bigote.

(Je to muž s fúzami.)

4. **Vytváranie vlastníctva**

Este libro es de mí.

(Táto kniha je moja.)

¿De quién es este armario?

(Koho je táto skriňa?)

Es hermano de mí.

(Je to môj brat.)

5. **Na vyjadrenie pôvodu**

Soy de Eslovaquía.

(Som zo Slovenska.)

Estudio en la Universidad de Bogotá.

(Študujem na Bogotskej univerzite.)

6. **Na vyjadrenie miesta alebo na určenie smeru (preč , von)**

- Spravidla po slovesách, ktoré vyjadrujú pohyb. Má opačný význam ako predložka A

Salió de la casa a la calle.

(Vyšiel z domu na ulicu.)

Volví de Praga.

(Vrátil som sa z Prahy.)

7. **Používa sa tiež na spojenie prístavku s rozvinutým podstatným menom**

Era la semana de estudios.

(Bol to študijný týždeň.)

8. **Vždy na označenie miesta v názvoch inštitúcií**

La Universidad de Economía de Bratislava

(Ekonomická Univerzita v Bratislave)

9. **V niektorých časových údajoch (de noche, de pequeño) a pri udávaní časového úseku de-a (od-do)**

Trabajo de día y también de noche.

(Pracujem vo dne aj v noci.)

Es de noche.

(Je noc.)

10. **Na udávanie rozmerov, rýchlosti a podobne**

Es una distancia de 25 kilómetros.

(Je to 25 kilometrová vzdialenosť.)

11. **Na vyjadrenia ako sú napríklad: niečo nové, niečo staré, niečo nudné... (nič zaujímavé...)**

¿Qué hay de nuevo?

(Čo je nové?)

12. **Na vyjadrenie spôsobu**

Lo solucionamos de manera más fácil.

(Spravíme to najľahším spôsobom.)

Venimos allí de pie.

(Prídeme tam peši.)

13. **V niektorých prípadoch pri porovnávaní. Predložku de použijeme vždy v kladnej vete pred číslovkou:**

Una parte de los habitantes de Eslovaquia prefiere trabajar en el extranjero.

(Časť obyvateľov Slovenska preferuje pracovať v zahraničí.)

14. **Na vyjadrenie prechodnej situácie, prechodného zamestnania**

Trabajaba de cocinero.

(Pracoval som ako kuchár.)

15. **V spojení so slovesami estar a ir**

Estamos allí de vacaciones.

(Sme tam na prázdniny.)

16. **Po slovesách, ktoré vyjdrujú ukončenie deja**

Dejo de trabajar en la oficina.

(Prestal som pracovať na úrade.)

17. **Vo väzbe deber de+infinitív, ktorá vyjadruje pravdepodobnosť alebo domnienku**

Pensaba de no salir esta noche.

(Myslel som, že dnes večer nepôjdem von.)

18. **V konštrukciách so slovesom ser de + infinitív, vo význame dať sa/môť**

No es nada difícil de comprender.

(Nie je to nič ťažké na porozumenie.)

Slovesá, ktoré sa zvyknú spájať s predložkou de:

Abusar de algo/alquie

(zneužívať niečo, niekoho)

Acordarse de algo/alquien

(spomenúť si na niečo/na niekoho)

Cansarse de algo

(unaviť sa niečím)

Componerse de algo
(skladať sa z niečoho)

Darse cuenta de algo
(všimnúť si niečo)

Disfrutar de algo
(užívať si niečo)

Dudar de algo
(pochybovať o niečom)

Enterarse de algo
(dozvedieť sa niečo)

Gozar de algo
(tešiť sa na niečo)

Morir de algo
(umrieť na niečo)

Ocuparse de algo
(zaoberať sa niečím)

Quejarse de algo
(sťažovať sa na niečo...)

Úlohy na záver:

Doplňte vhodne predložku:

Trabajo ... camarero. Viajo ... vacaciones. Salió ... casa ... la calle. Estaba en el teatro ... noche. Cocino ... carne ... cerdo. No como carne ... pollo.

Použitá literatura:

- a. Oľga Macíková, Ludmila Mlýnková: Manual de Español Actual I y II
- b. Jana Lenghardtová: Španielčina 1, 2
- c. Valerio Báez San José: Moderní gramatika španělštiny